T017 BD VIII 212-Q9-P7 Giới-Kinh Xuất Diệu

Đại Tạng Kinh (Linh Sơn Pháp Bảo)

KINH XUAÁT DIEÄU QUYEÅN 9

Phaåm 7: GIÔÙI

Ngöôøi trí giöõ giôùi

Ñöôïc ba phöôùc baùu

Ñöôïc lôïi tieáng thôm

Sau sinh leân trôøi.

Thuôû aáy, Ñöùc Phaät ngöï trong khu laâm vieân Kyø-ñaø Caáp coâ ñoäc, thuoäc nöôùc Xaù-veä.

Ngaøi baûo caùc Tyø-kheo:

–Ngöôøi trí tueä caàu ba phaùp thì thöôøng phaûi giöõ gìn giôùi caám. Theá naøo laø ba phaùp?

1. Ñeå xöùng ñaùng laø ngöôøi laønh thì phaûi caån thaän giöõ giôùi luaät.

2. Duø ñöôïc lôïi döôõng cuõng khoâng neân höôûng heát.

3. Sau khi cheát ñöôïc sinh leân coõi trôøi.

Ñoù laø ngöôøi giöõ giôùi. Ngöôøi thöïc haønh ba phaùp naøy seõ ñöôïc phöôùc noùi treân.

Luùc baáy giôø, Ñöùc Phaät ôû tröôùc ñaïi chuùng, noùi baøi keä:

Ngöôøi trí giöõ giôùi

Ñöôïc ba phöôùc baùu

Ñöôïc lôïi tieáng thôm

Sau sinh leân trôøi

Thöôøng thaáy phaùp xöù

Giöõ giôùi trong saïch

Ñöôïc caùi thaáy ñuùng

Toát nhaát trong toát.

Giöõ giôùi thì an

Khieán thaân khoâng naõo

Giaác nguû yeân bình

Thöùc daäy thöôøng vui.

Luùc aáy, moïi ngöôøi trong hoäi nghe lôøi Phaät daïy, vui möøng thöïc haønh.

M Giôùi troïn, giaø yeân Giôùi kheùo an oån Tueä laø vaät baùu Phöôùc, ai troäm ñöôïc. Giôùi troïn, giaø yeân: Ngöôøi giöõ giôùi duø ñeán tuoåi giaø nua vaãn ñöôïc trôøi, roàng, caùc thaàn thöôøng theo giuùp ñôõ. A-tu-luaân, Ca-löu-la, Chaân-ñaø-la, Ma-höu-laëc, Nhaân, Phi nhaân, Cöu-baøn-traø, Thaát-xa-giaù-na, La-saùt... caùc vò aáy thöôøng theo giuùp ñôõ, baûo veä baäc Tröôûng laõo giöõ giôùi, ñeâm ngaøy theo baûo veä nhö boùng theo hình, cho neân noùi: Giôùi troïn, giaø yeân. Giôùi kheùo an oån: Neáu coù chuùng sinh tin töôûng, höôùng veà Nhö Lai thì hoï ñaõ ñaày ñuû coäi

goác cuûa loøng tin. Tin coù hai vieäc:

1. Tin khoâng coøn ngôø vöïc. 2. Tin coù caên baûn. Khoâng ai coù theå laøm cho ngöôøi giöõ giôùi sinh taâm laøm ñieàu aùc, duø haïng aáy laø Sa- moân, Phaïm chí, caùc Baø-la-moân, caùc trôøi Phaïm, caùc ma ñi nöõa. Hoï ñöôïc trôøi, ngöôøi cuùng döôøng. Cho neân noùi: Giôùi kheùo an oån. Tueä laø vaät baùu: Tueä cuõng goïi laø aùnh saùng, cuõng goïi laø saùng toû, cuõng goïi laø boù ñuoác, cuõng goïi laø ñeøn, cuõng goïi laø con maét, cuõng goïi laø maët trôøi, cuõng goïi laø maët traêng, cuõng goïi laø ñoáng löûa lôùn, cuõng goïi laø söï röïc rôõ huy hoaøng cuûa caùc phaùp. Gioáng nhö ngöôøi ñôøi coù nhieàu cuûa caûi, vaät baùu treân ñôøi maø ñöôïc an cö. Vaät baùu cuûa ngöôøi trí tueä cuõng nhö vaäy. Goïi laø vaät baùu cuûa con ngöôøi phaûi coù ñuû hai ñieàu laø coâng ñöùc vaø trí tueä saùng suoát, cho neân noùi: Tueä laø vaät baùu cuûa con ngöôøi. Phöôùc aáy khoâng ai aên troäm ñöôïc. Nhö trong kinh Taïp A-haøm ghi: Coù vò trôøi ñeán choã Nhö Lai hoûi veà yù nghóa naøy: –Vaät gì löûa khoâng ñoát ñöôïc, vaät gì gioù thoåi khoâng bay, vaät gì gioù khoâng laøm lay ñoäng, vaät gì nöôùc khoâng nhaän chìm, vaät gì ñaát khoâng laøm hö, vaät gì maø caû vua, troäm cöôùp, saám seùt cuõng khoâng laøm hö, vaät gì ñeå trong kho khoâng ai giöõ maø khoâng hao toån? Luùc aáy, Ñöùc Phaät baûo vò trôøi kia: –Phöôùc ñöùc löûa khoâng ñoát ñöôïc. Phöôùc gioù khoâng ñoäng. Phöôùc nöôùc khoâng nhaän chìm. Phöôùc ñaát khoâng laøm hö. Phöôùc vua, giaëc khoâng cuôùp ñöôïc, saám seùt döõ doäi khoâng laøm hö haïi ñöôïc. Phöôùc ñeå trong kho khoâng ai giöõ maø khoâng hao toån. Caùc trôøi nghe lôøi Phaät daïy vui möøng hôùn hôû, laïi khen ngôïi Nhö Lai baèng baøi keä sau ñaây: Laønh thay! Baäc Toái Thaéng Laø aùnh saùng ñôøi naøy Chuùng con laøm ñieàu laønh Ñöôïc höôûng phöôùc coõi trôøi. Sau ñoù, caùc vò trôøi laïi duøng baøi keä ñeå hoûi laïi veà vieäc aáy: Gì giaø ñöôïc yeân? Gì kheùo an oån? Gì laø vaät baùu? Gì khoâng troäm ñöôïc? Ñöùc Theá Toân ñaùp baèng baøi tuïng: Giôùi troïn, giaø yeân Giôùi kheùo an oån Tueä laø vaät baùu Phöôùc, ai troäm ñöôïc. Trôøi, ngöôøi nghe lôøi Phaät daïy ghi nhôù maõi, lieàn ñöùng daäy khoûi choã ngoài ñi chung quanh Phaät ba voøng, boãng nhieân hoï bieán maát trôû veà coõi trôøi.

M

Tu giôùi, boá thí

Laøm phöôùc ñöôïc phöôùc

Ñôøi naøy, ñôøi sau

Thöôøng sinh choã an.

Tu giôùi, boá thí: Boá thí coù hai vieäc: Moät laø giöõ giôùi vöõng chaéc, tu theâm haïnh boá thí

nöõa thì töï nhieân ñöôïc quaû baùu toát ôû coõi trôøi, coõi ngöôøi, töï nhieân ñöôïc quaû baùo laønh. Hai laø boá thí cho ngöôøi giöõ giôùi thì ñöôïc nhieàu quaû baùo, cho neân noùi: Giöõ giôùi, boá thí. Laøm phöôùc ñöôïc phöôùc: Hoaëc coù ngöôøi giöõ giôùi ñaày ñuû, nhöng khoâng ñöôïc hoïc roäng thì ñöôïc coâng ñöùc chaúng coù gì ñaùng noùi. Laïi coù ngöôøi ñaõ giöõ giôùi ñaày ñuû laïi theâm hoïc roäng trí tueä, laøm vieäc boá thí, thì vò ñoù ñöôïc phöôùc voâ löôïng, cho neân noùi: Laøm phöôùc

ñöôïc phöôùc. Ñôøi naøy, ñôøi sau: Töø ñôøi naøy ñeán ñôøi sau, taâm thöôøng an vui, taâm khoâng hoái tieác boûn seûn, cho neân noùi: Ñôøi naøy, ñôøi sau. Thöôøng sinh choã an: Hy voïng ñaày ñuû, töï nhieân haân hoan, taâm yù vui veû. Töï bieát mình giöõ giôùi ñaày ñuû, boá thí thanh tònh chaéc chaén nhaän ñöôïc quaû baùo coâng ñöùc, khoâng rôi vaøo ñöôøng taø. Luùc naøo cuõng vui veû, khoâng coøn phieàn naõo. Boá thí cho ngöôøi giöõ giôùi vaø ngöôøi hoïc roäng cuõng laïi nhö theá, cho neân noùi: Thöôøng sinh choã an.

M Tyø-kheo trì giôùi Giöõ gìn caùc caên AÂn uoáng tieát ñoä Nguû nghæ tænh thöùc. Tyø-kheo trì giôùi: Giöõ taâm vöõng chaéc, khoâng ñeå chao ñaûo, khoâng bò keùo loâi bôûi saéc, thanh, höông, vò, xuùc, phaùp, cho neân noùi: Tyø-kheo trì giôùi. Giöõ gìn caùc caên: Maét, tai, muõi, löôõi, thaân, yù ñeàu ñaày ñuû khoâng bò khuyeát taät, yù khoâng meâ laàm, cuõng khoâng nghó ñieàu gì khaùc. Nöông theo caùc giaùc quan maø tu taäp coâng haïnh tuyeät dieäu, cho neân noùi: Giöõ gìn caùc caên. AÂn uoáng tieát ñoä: Phaûi bieát löôøng buïng mình, khoâng aên quaù no cuõng khoâng tham aên. Toân giaû Ñaøm-ma-nan-ñeà coù noùi: “AÂn quaù no thì töùc buïng, aên quaù ít thì ñuoái söùc, aên uoáng vöøa chöøng nhö caùn caân khoâng giaùc khoâng thieáu.” Toân giaû Taêng-giaø-la-saùt soaïn kinh Tu Haønh cuõng noùi nhö theá. Nhö coù ngöôøi baét ñöôïc nhieàu chim, y nhoát trong caùi loàng to, thöôøng xuyeân chaêm soùc, cho aên ñuùng giôø. Loâng ñuoâi chim ñaõ moïc daøi, thöôøng xuyeân caét boû bôùt, löïa con maäp beùo ñeå laøm thòt haèng ngaøy. Trong ñoù, coù moät con chim trong taâm töï nghó: “Neáu ta aên nhieàu mau beùo thì seõ bò laøm thòt, nhöng neáu nhòn ñoùi khoâng aên thì cuõng boû maïng. Ta phaûi töï lieäu chöøng, aên ít, thòt da sa suùt, nhöng loâng vaãn meàm maïi, ta seõ chui ra khoûi loàng.” Nhö ñaõ nghó, noù beøn aên ít ñi. Loâng vaãn meàm maïi lieàn thoaùt nhö yù muoán. Ngöôøi tu haønh cuõng nhö theá, phaûi töï tính löôøng neáu aên nhieàu taâm seõ bò môø meät, khoâng tu haønh gì ñöôïc, khoâng suy nghó ñöôïc phaùp laønh, laøm cho phaùp aùc thöôøng xuyeân taêng theâm. Tham duïc, giaän döõ, ngu si ñeàu bôûi aên nhieàu maø ra, khoâng ñaït ñöôïc muïc ñích cuoái cuøng cuûa vieäc tu taäp. Trong kinh, Ñöùc Phaät noùi ngöôøi aên nhieàu bò naêm thöù khoå. Naêm thöù khoå aáy laø: 1. Thöôøng ñi caàu. 2. Thöôøng ñi tieåu. 3. Nguû nhieàu. 4. Thaân theå naëng neà khoâng tu haønh ñöôïc. 5. AÂn nhieàu khoù tieâu. Ngöôøi aên nhieàu coù naêm thöù khoå, töï laøm nhoïc mình, khoâng ñeán ñöôïc choã roát raùo. Cho neân Phaät daïy, aên phaûi bieát tieát cheá. Nguû nghæ tænh thöùc: Ñeâm ngaøy phaûi tænh giaùc, buoäc taâm yù vaøo thieàn ñònh. Neáu côn

buoàn nguû ñeán taán coâng thì thoøng moät chaân xuoáng giöôøng. Neáu vaãn khoâng xua tan ñöôïc côn buoàn nguû thì phaûi thaû thoøng caû hai chaân xuoáng giöôøng. Neáu buoàn nguû quaù thì phaûi ñi kinh haønh. Neáu ñi kinh haønh maø vaãn coøn buoàn nguû thì daäy laáy nöôùc röûa maët. Neáu vaãn chöa tænh taùo thì haõy ngöôùc maét nhìn sao trôøi ñeå töï thöùc tænh yù chí cuûa mình. Ñaàu hoâm, giöõa ñeâm cho ñeán raïng saùng ñeàu khoâng ñöôïc löôøi bieáng, cho neân noùi: Nguû nghæ tænh thöùc.

M YÙ thöôøng giaùc ngoä Ngaøy ñeâm sieâng tu Laäu heát yù ngoä Ñaït ñöôïc Nieát-baøn. YÙ thöôøng giaùc ngoä: Thaân, mieäng, yù thöôøng ñöôïc giaùc ngoä, daâm, noä, si khôûi leân lieàn döùt boû, khoâng sinh phieàn naõo thì ñöôïc an oån, cho neân noùi: YÙ thöôøng giaùc ngoä. Ngaøy ñeâm sieâng tu: Ban ngaøy tu theá naøo ban ñeâm cuõng tu nhö theá, ban ñeâm tu theá naøo ban ngaøy cuõng tu nhö theá. Ñaàu hoâm, giöõa ñeâm, gaàn saùng cuõng nhö vaäy. Giöõ taâm chuyeân nhaát khoâng coøn nghó gì khaùc. Chæ theo veà vôùi ñaïo, tö duy phaùp maø taâm nghó, cho neân noùi: Ngaøy ñeâm sieâng tu. Laäu heát yù ngoä: YÙ chí maïnh meõ, cöùng raén thì coù khaû naêng döùt saïch heát phieàn naõo. Ngöôøi coù taâm löôøi bieáng thì khoâng theå döùt saïch phieàn naõo, khoâng theå tinh taán ñoái vôùi vieäc tu taäp. Cho neân lui suït xuoáng haøng phaøm phu. Nhöng ngöôøi tu haønh aáy ngaøy ñeâm tinh taán nhö cöùu löûa ñang chaùy treân ñaàu, giöõ taâm maïnh meõ neân khoâng coøn lo sôï nguy hieåm, ñaët chí nguyeän laøm ñaàu laø döùt boû keát söû, dieät heát laäu hoaëc, cho neân noùi: Laäu heát yù ngoä. Ñaït ñöôïc Nieát-baøn: Moïi vieäc phaûi laøm ñaõ laøm xong, tai hoïa phieàn naõo ôû ñôøi ñaõ döùt haún, khoâng coøn sinh trôû laïi nöõa. Mong nhaäp Nieát-baøn, côûi môû hoaøn toaøn. Moïi troùi buoäc ñaém nhieãm ñaõ laøm dô baån con ngöôøi, laøm cho chuùng bieán maát khoâng hieïân khôûi nöõa. Tieán vaøo caûnh giôùi Nieát-baøn khoâng heà trôû ngaïi, boû nghieäp hieän taïi, nhaäp vaøo caûnh Nieát- baøn, cho neân noùi: Ñaït ñöôïc Nieát-baøn.

M Ngöôøi trí giöõ giôùi caám Chuyeân trau doài trí tueä Tyø-kheo khoâng phieàn naõo Chöùng quaû, döùt heát khoå. Ngöôøi trí giöõ giôùi caám: Giôùi khoâng lay ñoäng, kheùo an truï vöõng chaéc, cuõng khoâng theå dôøi ñoåi, ngöôøi trí döùt boû ngu toái, khoâng bao giôø soáng trong söï ngu si meâ hoaëc, nhö vò töôùng huøng maïnh thaân maëc aùo giaùp nhieàu lôùp, nhöng neáu trong tay khoâng coù kieám thì khoâng theå chieán thaéng ñöôïc cöôøng ñòch. Coøn neáu coù kieám nhöng khoâng coù aùo giaùp nhieàu lôùp thì cuõng khoâng theå haøng phuïc ñöôïc cöôøng ñòch. Coøn neáu vò töôùng huøng maïnh thaân maëc aùo giaùp nhieàu lôùp, tay caàm kieám beùn, tröôùc sau ñöôïc che boïc thì chieán ñaáu vôùi giaëc chaéc chaén thaéng lôïi, khoâng coøn ngôø vöïc. Ngöôøi tu haønh cuõng laïi nhö theá, thaân maëc aùo giaùp giôùi luaät, nhöng taâm khoâng coù kieám beùn trí tueä thì khoâng theå gieát cheát ñöôïc teân ñaàu soû keát söû. Duø cho coù thaân trí tueä nhöng khoâng coù aùo giaùp giôùi thì cuõng khoâng döùt tröø ñöôïc keát söû kia, nhö vò töôùng maïnh kia thaân maëc aùo giaùp giôùi, taâm caàm kieám tueä, chieán

ñaáu vôùi keát söû beàn bæ töø ñaàu ñeán cuoái thì chaéc chaén coù keát quaû, cho neân noùi: Ngöôøi trí giöõ giôùi caám. Chuyeân trau doài trí tueä: Laáy tueä luyeän taâm, khöû heát saïch chaát dô baån, nhö quaëng saét phaûi ñöôïc toâi luyeän trong loø lieân tuïc nhieàu laàn thì duø meàm cuõng coù theå cöùng, duø xaáu cuõng thaønh toát, gioáng nhö bieån caû ñeâm ngaøy soâi ñoäng, bao nhieâu caën baõ laéng xuoáng bieán thaønh chaâu baùu. Ngöôøi tu haønh cuõng theá, ñeâm ngaøy ñieàu khieån taâm khoâng ngöøng nghæ thì chaéc chaén chöùng quaû, cho neân noùi: Chuyeân trau doài trí tueä. Tyø-kheo khoâng phieàn naõo: Maëc duø mang hình haøi ñöôïc hun ñuùc bôûi ñaát trôøi, nhöng ôû trong ñoù, khoâng bao giôø bò phieàn naõo laøm thöông

toån. Vì sao? Vì Tyø-kheo giöõ gìn naêm caên, ñöôïc naêm löïc, taâm khoâng lui suït thì nguyeän öôùc chaéc chaén ñaït keát quaû. Tyø-kheo laø ngöôøi döùt boû caùc keát söû, heát haún khoâng coøn soùt. Thaân maëc ca-sa, tay oâm baùt, tôùi giôø ñeán nhaø thí chuû vôùi daùng veû hoå theïn, ñöôïc boá thí thöùc aên khoâng maøng ngon dôû, chæ mong ñöôïc vui Nieát-baøn, cho neân goïi laø Tyø-kheo. Vì theá noùi raèng: Tyø-kheo khoâng phieàn naõo. Chöùng quaû, döùt heát khoå: Nhoå saïch coäi goác khoå, döùt khoâng coøn soùt. Khoâng coøn phaûi traûi qua caùc khoå naïn. Do ñoù khoå döùt, coâng ñöùc phöôùc ñöùc ngaøy caøng phaùt sinh, cho neân noùi: Chöùng quaû, döùt heát khoå.

M Duøng giôùi haøng taâm Giöõ yù chaùnh ñònh Trong tu chæ quaùn Khoâng queân chaùnh trí. Duøng giôùi haøng taâm: Thöôøng giöõ taâm khoâng ñeå maát chaùnh nieäm, cuõng khoâng chôi ñuøa buoâng lung, cho neân noùi: Duøng giôùi haøng taâm. Giöõ yù chaùnh ñònh: Ñònh coù ba loaïi: thieän, baát thieän, voâ kyù. Ngöôøi giöõ gìn ñònh thieän thì khoâng ñeå cho ñònh baát thieän ñöôïc dòp thuaän tieän laøm haïi, thöôøng nhôù nghó, tö duy: “Nay ta ñöôïc chaùnh ñònh thì phaûi tìm xeùt roát raùo nguoàn coäi, vì sao laïi ñeå cho ñònh baát thieän taùn loaïn xen vaøo.” Cho neân noùi: Giöõ yù chaùnh ñònh. Trong tu chæ quaùn: Thöôøng nghó giöõ taâm, nhôù söï tænh saùng, queùt saïch heát u toái nhö ngoïn ñuoác saùng. Quaùn saùt goác aùi, tìm xeùt goác si, ngaên chaën khoâng phaùt sinh ra, cho neân noùi: Trong tu chæ quaùn. Khoâng queân chaùnh trí: Khi trí tueä chieáu soi thì khoâng coù caùi gì khoâng saùng toû. Taâm nghó thì trí theo nhau nhö hai con traâu chung moät caùi aùch, nhö laäu taän thoâng khieán thaân naêng nheï. Duøng thaân giöõ taâm, duøng taâm giöõ thaân. Thaân vaø taâm töông öng nhau thì khoâng gì ngaên ngaïi, duø vaùch duø ñaù cuõng ñi qua ñöôïc. Ñoù laø söï luyeän taâm nhaäp vaøo choã vi dieäu, roài luyeän choã vi dieäu nhaäp vaøo thaân. Taâm nghó thì thaân laøm theo khoâng gì caûn ngaên ñöôïc, cho neân noùi: Khoâng queân chaùnh trí.

M

Döùt boû caùc caáu

Dieät maïn, khoâng sinh

Troïn ñôøi caàu phaùp

Chôù taïm lìa Thaùnh.

Döùt boû caùc caáu: Caùc troùi buoäc caáu nhieãm trong yù thöùc vaø caùc thoï aám nhaäp ñaõ heát, ñaõ döùt haún, khoâng coøn sinh caønh nhaùnh coïng laù, cho neân noùi: Döùt boû caùc caáu.

Dieät maïn khoâng sinh: Giöõ gìn taâm yù, cheá ngöï vaø döùt boû kieâu maïn, taêng thöôïng maïn. Haït gioáng aám, haït gioáng kieát, caû hai daáu veát naøy ñeàu tieâu dieät, cho neân noùi: Dieät maïn khoâng sinh (dieät heát kieâu maïn, khoâng cho phaùt sinh). Troïn ñôøi caàu phaùp: Noùi veà thaân thì ñeàu laø hình theå ñöôïc keát hôïp bôûi nhieàu thöù, cuõng goïi laø thaân aám, thaân tuï, thaân döôõng sinh. Cuõng goïi laø thaân, boán saéc binh chuûng laø voi, ngöïa, xa, boä. Cuõng goïi laø thaân, trong thaân khoâng coù gì hôn keát thaân. Ai coù khaû naêng döùt boû keát söû trong

thaân naøy maø caàu chaùnh phaùp thì goïi laø thoaùt khoûi troùi buoäc. Nhöõng ai khoâng coøn soáng theo höõu vi, khoâng nghó ñeán baûy xöù, ba quaùn, hoï laø Phaät töû chaân chaùnh, töông öng vôùi kieân tín, kieân phaùp thì coù khaû naêng phaù tan ñöôïc keát tuï, cho neân noùi: Troïn ñôøi caàu phaùp. Chôù taïm lìa Thaùnh: Thöôøng nghó raèng töø baäc Thaùnh hieàn ñöôïc noái tieáp cho toâng ñoà. Taâm hyû laïc laø choã ôû cuûa Thaùnh hieàn. Söï kieän vieäc naøy coù ba trí: Trí thöù nhaát laø caùc keát söû ñeàu döùt heát. Trí thöù hai laø chöùng Nieát-baøn höõu dö. Trí thöù ba laø chöùng Nieát-baøn voâ dö, cho neân noùi: Chôù taïm lìa Thaùnh.

M Giôùi, ñònh, tueä môû Neân kheùo suy nghó Ñeàu ñaõ lìa nhô Khoâng hoïa, tröø coõi. Giôùi, ñònh, tueä môû: Ngöôøi tu haønh duøng Giôùi phaåm, Ñònh phaåm, Tueä phaåm, ba nghieäp ñaày ñuû laøm chuoãi anh laïc ñeå trang nghieâm thaân, döùt boû nhoùm keát söû thì khoâng coù caùi gì khoâng döùt boû ñöôïc, gioáng nhö vua laø ngöôøi giaøu coù taøi vaät, quaân lính huøng maïnh, taøi naêng trí hôn ngöôøi môùi coù khaû naêng an uûi voã veà daân trong nöôùc, giaëc ngoaïi xaâm khoâng laøm haïi ñöôïc. Ngöôøi tu haønh ôû ñaây cuõng nhö theá. Ba nghieäp ñaày ñuû roài thì phaù tan giaëc keát söû, khoâng coøn nghi nan gì nöõa. Giôùi laø laäp chí (vöõng chí), ñònh coät chaët taâm taùn loaïn, trí tueä caét ñöùt keát söû, cho neân noùi: Hieåu giôùi, ñònh, tueä. Neân kheùo suy nghó: Suy nghó ba phaåm ñeâm ngaøy thöïc haønh, khoâng heà lìa xa, cho neân noùi: Neân kheùo suy nghó. Ñeàu ñaõ lìa nhô: Ñieàu môû roäng ñöôïc roát raùo, bieát khoå sinh töû, ôû trong ñoù cöùu giuùp raát thanh tònh, khoâng tì veát, khoâng caùc thöù nhô baån, cho neân noùi: Ñeàu ñaõ lìa nhô. Khoâng hoïa, tröø coõi: Ñaõ lìa tai hoaïn khoå naõo soâi traøo, döùt boû nhaân taùi sinh trong ba coõi, khoâng coøn thoï thai, bieát ñuùng nhö thaät, cho neân noùi: Khoâng hoïa, tröø coõi.

M Döïa giaûi vöôït qua Khoâng coøn taùi sinh Vöôït caûnh giôùi ma Nhö maët trôøi saùng. Döïa giaûi vöôït qua: Haønh coù saùu phaåm, coõi Duïc, coõi Saéc, coõi Voâ saéc coøn bò troùi buoäc bôûi caùc keát, töï troùi buoäc baèng si maïn ngu hoaëc sinh ra töø coõi Duïc, cho neân noùi: Döïa giaûi vöôït qua. Khoâng coøn taùi sinh: Ngöôøi tu haønh phaûi suy nghó quaùn xeùt, bieát roõ moät caùch nhö thaät, töùc tìm phöông tieän döùt haún keát söû, ñaõ chaám döùt sinh töû thì khoâng coøn thoï thai, phaïm haïnh ñaõ laäp, vieäc laøm ñaõ laøm xong, cho neân noùi: Khoâng coøn taùi sinh. Vöôït caûnh giôùi ma: Töø taàng trôøi thöù saùu trôû xuoáng ñeàu laø caûnh giôùi ma. ÔÛ caûnh

giôùi naøy nhieàu phieàn naõo, noù laøm bít laáp taâm ñaïo, laøm cho con ngöôøi khoâng ñeán ñöôïc choán voâ vi. Trong coõi Dieâm-phuø-lôïi naøy coù nhieàu loaïi chuùng sinh khaùc nhau, goïi laø Ma- khö, ban ngaøy aån nuùp, soáng trong sinh taïng, thuïc taïng, rôi vaøo giôùi ma, ñoù laø coõi Duïc bò ma laøm haïi, gaây ra nhieàu hoïa hoaïn. Baäc Hieàn thaùnh ñaõ vöôït qua caûnh giôùi taø ma aáy, cho neân noùi: Vöôït caûnh giôùi ma. Nhö maët trôøi saùng: Nhö maët trôøi choùi saùng, khoâng bò che khuaát bôûi naêm thöù: Moät laø maây, hai laø khoùi, ba laø buïi, boán söông muø, naêm laø tay cuûa A-tu-luaân. Neáu khoâng coù naêm thöù naøy thì maët trôøi,

maët traêng luoân luoân choùi saùng. Caùc Tyø-kheo tu haønh cuõng laïi nhö vaäy, phaûi thoaùt khoûi söï che ñaäy cuûa naêm aám. Theá naøo laø naêm aám? Moät laø tham duïc, hai laø giaän döõø, ba laø nguû nghæ, boán laø vui chôi, naêm laø ngôø vöïc. Thaày Tyø-kheo tu haønh phaûi thoaùt ra khoûi naêm söï che ñaäy aáy, taâm trí saùng suoát, trong ngoaøi ñeàu thoâng ñaït, nhö vaøng töû ma, cho neân noùi: Nhö maët trôøi saùng.

M Meâ hoaëc, rong ruoåi Tyø-kheo xa laùnh Haønh giôùi, ñònh, tueä Ñaày ñuû, khoâng lìa. Meâ hoaëc, rong ruoåi: Vieäc laøm cuûa haøng phaøm phu meâ hoaëc ñeàu loän xoän, nhö khæ vöôïn buoâng vaät naøy baét vaät kia, taâm nhö côn gioù maïnh, rong ruoåi theo chieàu moái, cho neân noùi: Meâ hoaëc, rong ruoåi. Tyø-kheo xa laùnh: Giöõ haïnh nhö nöôùc, nhaãn nhuïc söï giaän töùc nhö ñaát, nghóa laø thaày Tyø-kheo khoâng nöông vaøo doøng hoï cao quyù, coù khaû naêng töï cheá ngöï tình caûm, ñoùng bít saùu giaùc quan môùi goïi laø Tyø-kheo, cho neân noùi: Tyø-kheo traùnh ngoaøi. Haønh giôùi, ñònh, tueä: Ñeâm ngaøy sieâng tu giôùi, ñònh, tueä, khoâng sinh taâm buoâng lung. Ngöôøi muoán vöôït qua bieån caû phaûi nöông thuyeàn to, ngöôøi muoán ñeán Nieát-baøn phaûi thöïc haønh giôùi, ñònh, tueä. Döùt boû phaùp baát thieän vaø thöïc haønh theâm phaùp thieän. Neáu Tyø-kheo naøo ñi ngöôïc vôùi chaùnh giaùo naøy, khoâng thuaän theo luaät phaùp thì coù heä luïy ñeán Phaät phaùp, Thaùnh chuùng, cho neân noùi: Haønh giôùi, ñònh, tueä, ñaày ñuû, khoâng lìa.

M Ñaõ khoâng buoâng lung Coøn khoâng töôûng nieäm Cho neân boû maïn Nhö vaäy khoâng sinh. Ñaõ khoâng buoâng lung: Khoâng rong ruoåi theo saéc, thanh, höông, vò, xuùc, phaùp, cho neân noùi: Ñaõ khoâng buoâng lung. Coøn khoâng töôûng nieäm: Phaùp maø taâm nhôù nghó thì trong aáy chæ coù duy nhaát laø tu thieàn ñònh, cuõng khoâng coøn nghó nhôù ñeán saéc, thanh, höông, vò, xuùc, phaùp, cho neân noùi: Coøn khoâng töôûng nieäm. Cho neân boû maïn (kieâu maïn): Beân trong tu chæ vaø quaùn, khoáng cheá taâm roái loaïn, thöôøng nhaäp thieàn ñònh, khoâng cho rong ruoåi, chaïy theo saéc, thanh, höông, vò, xuùc, phaùp vaø kieâu ngaïo, vì theá noùi raèng: Cho neân boû maïn. Nhö vaäy khoâng sinh: Nhö ngöôøi khoâng coøn dính maéc saéc, thanh, höông, vò, xuùc, phaùp, phaùp maø taâm nghó nhôù cuõng nhö vaäy, phaùp maø taâm nghó nhôù nhö côn möa lôùn, nhö

xe ñoå luùa. Ñieàu aùc maø taâm nhôù nghó laïi nhieàu hôn theá, cho neân noùi: Nhö vaäy khoâng sinh.

M Ngöôøi trí tu vöõng chaéc Ñoái vôùi caùc giôùi caám Thaúng ñöôøng ñeán Nieát-baøn Mau tôùi caûnh dieät ñoä. Ngöôøi trí tu vöõng chaéc: Vaâng lôøi Phaät khuyeân raên, tuaân lôøi thaày daïy doã, döùt boû taø vaïy, trôû veà ñöôøng ngay. Thöôøng giöõ taâm vöõng chaéc, khoâng ñeå taâm xaáu phaù hoaïi. Cho neân noùi: Ngöôøi trí tu vöõng chaéc. Ñoái vôùi caùc giôùi caám: Luùc naøo cuõng haønh ñaïo, giöõ gìn giôùi caám. Phaùp maø ngöôøi trí tu haønh, ngöôøi ngu khoâng thöïc haønh ñöôïc, cho neân noùi: Ñoái vôùi caùc giôùi caám. Thaúng ñöôøng ñeán Nieát-baøn: Döùt haún voâ vi, cuõng khoâng coù choã baét ñaàu hay chaám döùt, vaéng laëng voâ

sinh, cho neân noùi: Thaúng ñeán ñöôøng Nieát-baøn. Mau tôùi caûnh dieät ñoä: Giöõa ñöôøng khoâng coøn bò caûn trôû, nhö doøng nöôùc chaûy xieát ñeàu doàn ra bieån caû, cho neân noùi: Mau tôùi caûnh dieät ñoä.

M Hoa thôm khoâng ngöôïc gioù Nhö Phuø dung, Chieân-ñaøn Ñöùc thôm bay ngöôïc gioù Höông thôm ngöôøi ñöùc khaép. Thuôû aáy, Ñöùc Phaät ngöï trong vöôøn truùc Ca-lan-ñaø, thaønh La-duyeät-kyø, luùc ñoù ngaøi Ñaïi Ca-dieáp ñang ôû trong nuùi Kyø-xaø-quaät. Ngaøi Ca-dieáp sinh ra vaø lôùn leân töø doøng doõi cao sang, thaân theå meàm maïi, aên thì toaøn moùn ngon, chöa töøng aên moùn dôû, yù ngaøi muoán khai hoùa nhöõng ngöôøi ngheøo khoå, theá neân ngaøi hay ñeán nhaø nhöõng ngöôøi ngheøo khaát thöïc, xin ñöôïc thöùc aên dôû, aên vaøo lieàn phaùt beänh. Hôi sình trong buïng laøm cho haï phong. Luùc aáy, Ñöùc Phaät baûo ngaøi Muïc-kieàn-lieân: –Nay, thaày haõy theo Ta ñi thaêm ngöôøi beänh. Ngaøi Muïc-kieàn-lieân ñaùp: –Thöa vaâng. Ñöùc Theá Toân lieàn cuøng ngaøi Muïc-kieàn-lieân ñeán nuùi Kyø-xaø-quaät. Luùc ñoù ngaøi Ca- dieáp ñang ngoài laëng yeân trong phoøng moät mình, khoâng coù ai chaêm soùc. Ñöùc Nhö Lai lieàn vaøo trong hang ngaøi Ca-dieáp. Thaáy Phaät, ngaøi Ca-dieáp ñònh ñöùng daäy, Ñöùc Theá Toân lieàn baûo: –Hoâm nay thaày bò beänh, haõy ngoài, chôù ñöùng daäy, vì Ta coù ñem theo ñoà ngoài. Luùc aáy Ñöùc Theá Toân bieát maø vaãn hoûi ngaøi Ca-dieáp: –Nay thaày ngoài moät mình trong phoøng troáng traûi, khoâng coù ngöôøi saên soùc, vì sao thaày laïi thích ôû trong nuùi vaéng veû nhö theá? Luùc aáy, coù Thích Ñeà-hoaøn Nhaân ñang ñöùng sau löng ngaøi Ca-dieáp. Ngaøi Ca-dieáp lieàn baïch Phaät baèng baøi keä sau ñaây: Boû ngoâi vua trôøi Laøm phöôùc khoâng moûi Trong taâm vui möøng

Ngaøi gaéng thaêm con. Luùc aáy Ñöùc Theá Toân noùi vôùi Thích Ñeà-hoaøn Nhaân baèng baøi keä: Thaân trôøi taùnh thanh tònh Höông thôm töï xoa mình Vì sao giaùng xuoáng traàn Saên soùc thaân hoâi nhô? Luùc aáy Thích Ñeà-hoaøn Nhaân chaép tay baïch Phaät: –Con xin laäp laïi baøi keä sau ñaây: Xin Toái Thaéng bieát cho Giôùi höông khoâng gì saùnh Nay con ngöûi coâng ñöùc Khoâng keå thaân hoâi nhô. Nhöng ngaøy nay Theá Toân laø ñoùa höông hoa trôøi choùi saùng hôn taát caû maø coøn ôû trong traàn lao naøy laøm ích lôïi laâu daøi cho chuùng sinh, höông thôm giôùi phaùp cuûa baäc Hieàn thaùnh laø caét ñöùt caùc keát söû, ñoùng kín cöûa tai hoïa, khoâng coøn loït ra caùc tham duïc. Ngaøy nay, Ñöùc Theá Toân laø Baäc aáy. Coøn höông thôm cuûa phaøm tình nhö theá thì troâi laên trong sinh töû, traûi qua bieát bao soá kieáp. Noù khoâng theå laøm cho con ngöôøi ñöôïc vónh vieãn an laïc. Höông thôm giôùi phaùp cuûa baäc Hieàn thaùnh thì öùc ngaøn traêm kieáp vaãn coøn maõi vôùi thôøi gian. Luùc aáy, xeùt kyõ Thích Ñeà-hoaøn Nhaân, Ñöùc Theá Toân beøn noùi keä: Hay laém! Ñeá Thích nhaân YÙ oâng thaät ít coù Coù theå trong buoâng lung Nhieáp yù tu coäi ñöùc. Luùc baáy giôø Ñöùc Theá Toân nhaân baøi phaùp aáy, ôû tröôùc ñaïi chuùng, Ngaøi noùi baøi keä raèng: Hoa thôm khoâng ngöôïc gioù Nhö Phuø dung, Chieân-ñaøn Ñöùc thôm bay ngöôïc gioù Höông thôm ngöôøi ñöùc khaép. Muøi thôm cuûa caùc loaïi hoa treân theá gian ñeàu laø muøi thôm bay thuaän chieàu gioù, khoâng bay ngöôïc chieàu gioù. Coøn muøi thôm cuûa giôùi ñöùc vöøa bay chieàu theo gioù vaø cuõng vöøa bay ngöôïc chieàu gioù. Muøi thôm cuûa hoa ôû theá

gian thì chæ xoâng ôû coõi Duïc, khoâng xoâng leân ñeán coõi Saéc, hoaëc xoâng ñöôïc moät phía, khoâng theå xoâng ba phía coøn laïi. Muøi thôm cuûa ngöôøi giöõ giôùi lan toûa khaép möôøi phöông. Muøi thôm cuûa hoa phaûi ñeán gaàn môùi bieát ñöôïc. Muøi thôm cuûa ngöôøi giöõ giôùi xoâng leân thaúng ñeán taàng trôøi Cöùu caùnh, cho neân noùi: Hoa thôm khoâng ngöôïc gioù, höông thôm ngöôøi ñöùc khaép.

M

Chieân-ñaøn raát thôm

Nhö hoa sen xanh

Duø laø thôm thaät

Khoâng baèng thôm giôùi.

Chieân-ñaøn raát thôm: Theo ngöôøi ñôøi noùi thì goã traàm thuûy, khaéc Chieân-ñaøn, ñeàu laø höông lieäu toát, ñoù laø muøi thôm töø goác. Muøi thôm cuûa hoa nhö muøi thôm hoa sen, cuûa Phuø dung, cuûa Chieân-boà-tu-caøn-ñeà, Maït-tu-caøn-ñeà cho ñeán hoa giaûi thoaùt, hoa thuaàn nhaät tinh, hoa Phaân-ñaø-lôïi. Muøi thôm cuûa caû haèng ngaøn thöù boâng nhö vaäy, nhöng vaãn khoâng saùnh noåi vôùi muøi thôm cuûa söï giöõ giôùi. Muøi thôm naøy hôn caû ngaøn vaïn laàn, trieäu trieäu laàn hôn, khoâng theå thí duï noåi. Khoâng theå duøng söï suy nghó, khoâng theå duøng söï ño löôøng. Caû ngaøn thöù muøi thôm ñoù, chæ laøm vui moät ñôøi ngöôøi, khoâng theå theo ngöôøi ñeán ñôøi sau. Traùi laïi, höông thôm cuûa söï giöõ giôùi thì bao truøm hieän taïi maø coøn thôm maõi ñeán traêm ngaøn kieáp, khoâng bao giôø luoáng maát, cho neân noùi: Duø laø thôm thaät, khoâng baèng thôm giôùi.

M Muøi thôm hoa yeáu Khoâng phaûi thôm thaät Höông thôm giöõ giôùi Vöôït ñeán coõi trôøi. Muøi thôm hoa yeáu: Goã Chieân-ñaøn moäc khaéc ôû Trung quoác thì quyù giaù, ôû mieàn bieân giôùi khoâng coù. Höông thôm giôùi ñöùc xoâng qua caùc taàng trôøi, döôùi thì xoâng ñeán möôøi phöông, lan toûa khaép theá giôùi, ôû ñaâu cuõng ngöûi ñöôïc muøi thôm, cho neân noùi: Muøi thôm hoa yeáu, khoâng phaûi thôm thaät. Höông thôm giöõ giôùi, vöôït ñeán coõi trôøi: Caùc vò trôøi ôû taàng trôøi Ñao-lôïi, taâm yù buoâng lung, suy nghó töï do maø coøn ñöôïc ngôïi khen. Ngöôøi giöõ giôùi tu thieän ñöôïc phöôùc, laøm aùc maéc toäi. Caùc phaåm: giôùi, ñònh, tueä, giaûi thoaùt kieán tueä, ñoä tri kieán, thaät ñaùng kính ñaùng quyù, laø ñaïo Voâ thöôïng. Vì sao? Vì ngöôøi nhö theá laø baäc thaày daãn ñöôøng cuûa loaøi ngöôøi, daãn daét chæ baøy con ñöôøng chaùnh, veùn maøn taêm toái meâ muoäi, giuùp ngöôøi thaáy ñöôïc trí tueä saùng suoát, cho neân noùi: Höông thôm giöõ giôùi, vöôït ñeán coõi trôøi.

M Giôùi ñuû thaønh töïu Ñònh yù vöôït qua Ma meâ maát ñaïo Ma khoâng bieát ñaïo. Giôùi ñuû thaønh töïu: Boán boä chuùng Tyø-kheo, Tyø-kheo-ni, Öu-baø-taéc, Öu-baø-di maø giôùi ñöùc ñaày ñuû, thanh tònh, khoâng maûy may thieáu soùt thì ma vöông duø coù theá löïc maïnh meõ thoáng lónh caû coõi Duïc, ñoäc toân trong coõi Duïc, nhöng chuùng khoâng theå bieát ñöôïc quaû vò maø boán boä chuùng naøy chöùng ñöôïc, chuùng cuõng khoâng bieát ñöôïc töø ñaïo quaû naøo maø ñöôïc saïch heát laäu keát. Luùc baáy giôø, aùc ma nhuû thaàm: “Nhöõng ngöôøi maëc aùo ñen

naøy caïo raâu toùc, maëc aùo baøy vai phaûi, tu taäp thieàn ñònh, hoaëc coù ngöôøi ñaõ thoaùt khoûi chaáp ngaõ, hoaëc coù ngöôøi vöôït qua, khoâng nghe lôøi ta daïy baûo, hoaëc coù ngöôøi vónh bieät coõi ñôøi naøy, khoâng bieát thaàn thöùc hoï ôû ñaâu, hoaëc coù ngöôøi bieát ñöôïc nôi hoï seõ ñeán sau khi cheát". Cho neân noùi: Ma meâ maát ñaïo, ma khoâng bieát ñaïo.

M Ñaïo naøy laø roát raùo Ñaïo naøy laø voâ thöôïng

Höông veà ñöôïc roát raùo Duøng thieàn ñònh troùi ma. Ñaïo naøy laø roát raùo: An oån voâ vi vui söôùng voâ cuøng. Höôùng veà ñaïo naøy, ñeán cöûa Nieát-baøn, cho neân noùi: Ñaây laø ñaïo roát raùo. Ñaïo naøy laø voâ thöôïng: Ñoái vôùi ñaïo naøy khoâng ñaïo naøo ôû treân nöõa, ñöôïc Trôøi, Roàng, Quyû toân kính thôø phuïng cuùng döôøng. Toân giaû Xaù-lôïi-phaát coù moät Sa-di teân laø Thuaàn Ñaàu, môùi taùm tuoåi maø ñaõ chöùng ñöôïc saùu thöù thaàn thoâng, bay trong hö khoâng, ñeán suoái A-naäu. Coù vò Phaïm chí teân laø Tu-baït, ñaõ ñöôïc naêm thöù thaàn thoâng, cuõng ñeán suoái aáy. Luùc baáy giôø con quyû maëc aùo xanh canh giöõ suoái A-naäu naøy ñaõ ñuoåi vò Phaïm chí coù naêm thöù thaàn thoâng kia, noù neùm gaïch ñaù vaøo Phaïm chí khoâng cho ñeán gaàn suoái thaàn. Ñuùng luùc aáy, Sa-di Thuaàn Ñaàu bay ñeán, boïn quyû thaàn maëc aùo xanh caû maáy traêm teân ñeàu chaïy ñeán ñoùn röôùc. Ñöùa thì thu xeáp y, ñöùa thì ñem nöôùc röûa cho Sa-di röûa tay chaân, ñöùa thì laáy khaên môùi lau ñaàu maët Sa-di, ñöùa thì ñem nöôùc thôm ñeå Sa-di taém goäi. Phaïm chí Tu-baït lôùn tieáng hoûi: –Nay ta ñaõ ñöôïc naêm thöù thaàn thoâng, thaàn ñöùc voâ löôïng, coù söùc maïnh dôøi nuùi, ngaên soâng khieán chaûy ngöôïc laïi, coi trôøi ñaát nhö vieân ngoïc trong loøng baøn tay. Töø khi hoïc ñaïo ñeán giôø ñaõ hôn moät traêm hai möôi naêm, thaân theå gaày goø khoå nhoïc, tinh thaàn heát söùc meät moûi. Coù luùc ta luyeän taäp Nguõ minh, Töù xöù, ñoát löûa chieáu leân aùnh saùng maët trôøi. Coù khi ta naèm treân phaân tro, coù khi naèm treân choâng gai nguy hieåm, khoâng ñaïo naøo khoâng hoïc qua. Nhöng taïi sao ta laïi bò ñuoåi ñi, khoâng ñöôïc ñeán beân suoái? Trong khi chuù beù maëc aùo ñen naøy môùi baûy, taùm tuoåi mieäng coøn hoâi söõa, thaân theå vaãn coøn hoâi nhô nhöng taïi sao noù laïi ñöôïc tieáp ñaõi kính troïng quaù möùc, tieáp ñoùn, thôø phuïng laø vì côù gì? Luùc aáy vò quyû maëc aùo xanh noùi vôùi Phaïm chí: –Nay vò hoïc só naøy tuy tuoåi treû nhöng ñaõ vöôït ra ba coõi, chöùng ñöôïc taùm phaåm ñaïo cuûa baäc Thaùnh hieàn. OÂng khoâng coù nhöõng ñieàu aáy cho neân khoâng ñöôïc kính röôùc. Coù moät vò Baø-la-moân teân laø Duyeät-xoa, xaây caát moät ngoâi chuøa cuõng teân laø Duyeät- xoa. OÂng thöôøng ñem daàu toâ cuùng chuøa thaép ñeøn. Luùc aáy, coù moät vò Baø-la-moân töø phöông xa ñeán chuøa Duyeät-xoa, nghe Phaïm chí Duyeät-xoa taøi cao, ñöùc saùng, maø laïi kính tin Phaät phaùp, xaây caát caû chuøa nöõa. Vò naøy gaëp maët Duyeät-xoa roài hoûi thaêm söï vieäc. Khi ñoù coù moät chuù Sa-di ñi ñeán nhaän soá daàu toâ cuùng chuøa thaép ñeøn. Coù raát nhieàu vò Phaïm chí môùi noùi vôùi Baø-la-moân Duyeät-xoa raèng: –OÂng coù theå laïy ngöôøi maëc aùo hoaïi saéc naøy hay khoâng? Noùi chöa döùt lôøi thì vò Sa-di ñaõ ñeán. Baø-la-moân Duyeät-xoa lieàn suïp laïy. Caùc Phaïm chí ñeàu noùi vôùi Duyeät-xoa: –OÂng xuaát thaân töø boán giai caáp, taøi ngheä hôn ngöôøi, thieân vaên ñòa lyù, moân naøo cuõng luyeän

taäp qua. Thaàn chuù linh caûm, vieäc naøo khoâng laøm ñöôïc. Nay ñoái vôùi ngöôøi maëc aùo hoaïi saéc naøy, xuaát thaân töø nhieàu doøng hoï, khoâng ñöôïc chaân chaùnh, theá maø taïi sao oâng laøm traùi phaùp luaät cuûa giai caáp ta, ñi laïy keû aáy nhö vaäy? Hôn nöõa, oâng laø ngöôøi giöõ gìn ñöùc haïnh, thanh tònh töï tu, beân trong chöùa ñaày ñoà saám, bí kí, haønh ñaïo ban phöôùc, coù nguyeän naøo khoâng thaønh ñaâu. Vaên töï chöông aán, thöù naøo cuõng hoaøn taát. Coøn haïnh Phaät thì ít oûi, coù gì ñaùng quyù ñaâu? OÂng ñaõ boû goác theo ngoïn, ñieàu aáy laøm toâi böïc mình. Ngöôøi ta ñoàn raèng Sa-moân laø haïng baàn tieän, xaûo traù raéc roái, laøm meâ hoaëc ngöôøi ñôøi, laøm nhöõng haønh vieäc xaáu xa. Hoï chæ lo sung söôùng rieâng mình, khoâng theå höôûng ñöôïc phöôùc trôøi Phaïm thieân. Giaû söû gaëp nhau thì chæ coù ñaám vaøo maët hoï thoâi. Vì sao oâng gieo naêm voùc saùt ñaát cung kính laøm leã hoï nhö vaäy? Chính toâi taän maét nhìn thaáy coøn laáy

laøm giaän, huoáng laø baäc ñaïi nhaân tu hoïc tröôùc haù coù theå tha thöù cho oâng toäi naøy ö? Duyeät-xoa baûo caùc Baø-la-moân: –Xin caùc ngaøi bình tónh laëng yeân nghe toâi noùi baøi keä naøy: Ñöùc Hieàn thaùnh khoù löôøng Taùm ñöôøng ñeán voâ thöôïng Ñoù phaïm haïnh Sa-moân Do chính Nhö Lai noùi. Thaáy thaân naøy tuy nhoû Nhöng chöùng ñaïo Thaùnh hieàn Cho neân toâi quy y Vì sao caùc vò traùch? Cho neân noùi: Ñaïo naøy laø voâ thöôïng. Höôùng veà ñöôïc roát raùo: Caùc vò Tu-ñaø-hoaøn, Tö-ñaø-haøm coù khaû naêng caét ñöùt moïi troùi buoäc aám nhaäp cuûa coõi Duïc. Cho neân noùi: Höôùng veà ñöôïc roát raùo. Duøng thieàn ñònh troùi ma: Ngöôøi ngoài thieàn nhaäp ñònh, vui trong söï vaéng laëng, gom yù vaøo moät choã, ñeám töøng hôi thôû ra vaøo, giöõ taâm vöõng chaéc, coù khaû naêng thoaùt khoûi söï troùi buoäc cuûa ma, trôû laïi troùi ma. Ngöôøi nhaäp ñònh coù khaû naêng sai khieán quyû thaàn ñeán ngay laäp töùc theo yù mình muoán. Trong kinh, Ñöùc Phaät cuõng coù noùi: “Ta quaùn saùt khaép caû coõi trôøi, coõi ngöôøi, trong söï raøng buoäc vöõng chaéc aáy, khoâng gì hôn bò ma troùi buoäc, nhöng nhôø laäu taän neân baäc La-haùn coi noù chæ laø döùt boû söï nhuïc nhaõ”. Ñôøi vò lai khoâng coøn thoï sinh, cho neân Tyø-kheo phaûi tu hoïc nhö theá, phaûi tìm phöông caùch thoaùt khoûi söï troùi buoäc vöõng chaéc cuûa ma.

M Duø noùi phaùp raát ít Nhöng nhaát taâm nghe nhaän Ñöôïc goïi ngöôøi hoä phaùp Döùt boû daâm, noä, si Heát haún caùc keát söû Ñoù goïi laø Sa-moân. Duø noùi phaùp raát ít: Noùi ít nhöng neâu leân ñöôïc nhöõng ñieàu quan troïng vaø coù nghóa vò töông öng. Xöa, coù hai vò Tyø-kheo ôû trong nuùi saâu hoïc ñaïo. Moät vò hoïc roäng coøn vò kia thì ít hoïc, kieán thöùc noâng caïn. Vò ít hoïc, giöõ giôùi troïn veïn, thaày chæ tuïng coù moät caâu kinh thoâi. Ngaøy naøo cuõng tuïng caâu aáy vaø khoâng mong hoïc theâm caâu naøo khaùc nöõa. Baáy giôø, vò thaàn treân hö khoâng vaø thaàn nuùi röøng ngaøy ngaøy khen ngôïi. Caùc thaàn muoán ñöôïc nghe nhöõng gì maø thaày Tyø-kheo naøy noùi. Trong khi ñoù, vò Tyø-kheo hoïc roäng kia ñoïc tuïng lôùn tieáng nhöõng caâu kinh yù nghóa saâu saéc maø mình bieát. Caùc vò thaàn nuùi, röøng im laëng khoâng noùi gì caû, hoï cuõng khoâng khen ngôïi. Luùc aáy, thaày Tyø-kheo hoïc roäng lieàn noåi giaän, baûo vôùi vò thaàn nuùi: –Sôû hoïc cuûa vò Tyø-kheo ôû sau kia raát caïn côït, chæ tuïng ñöôïc coù moät caâu, nhöng ñöôïc caùc

trôøi khen ngôïi. Coøn ta ñaây hoïc roäng, hieåu nghóa lyù saâu sa, goùp nhaët caùc lôøi hay trong kinh ñieån, roài ñem ra tuïng hoïc. Theá maø caùc trôøi, caùc thaàn khoâng noùi gì, cuõng khoâng khen ngôïi! Caùc trôøi, caùc thaàn traû lôøi: –Sao Tyø-kheo khoâng töï traùch mình maø laïi traùch chuùng toâi? Vò Tyø-kheo kia duø ít

hoïc, nhöng lôøi noùi vaø vieäc laøm aên khôùp nhau. Coøn thaày duø tuïng ba taïng kinh ñi nöõa, nhöng vieäc thaày laøm thì traùi vôùi kinh, traùi vôùi lôøi Phaät daïy, cuõng coù baøi keä naøy: Duø noùi phaùp raát ít Nhöng nhaát taâm nghe nhaän Ñöôïc goïi ngöôøi hoä phaùp Döùt boû daâm, noä, si. Tyø-kheo naøy aên khôùp vôùi phaùp, duø chöa döùt heát daâm, noä, si nhöng nhôø phöông tieän roài seõ döùt heát. Coøn ngaøi duø hoïc roäng nhöng ngaøy ñeâm soáng vôùi daâm, noä, si, tham ñaém saéc, thanh, höông, vò, xuùc, phaùp. Coøn thaày Tyø-kheo ít hieåu bieát kia ñeâm ngaøy thieàn ñònh, suy nghó, taâm khoâng taùn loaïn, cho neân thaày aáy thöôøng ñöôïc khen ngôïi. Tuy thaày hoïc roäng, nhöng yù khoâng chuyeân nhaát, cho neân khoâng ñöôïc khen ngôïi. Thaày Tyø-kheo nghe caùc trôøi noùi theá töï caûm thaáy hoå theïn ñoái vôùi vieäc mình laøm, nghó raèng thaàn nuùi coøn thaáy ñöôïc nhöõng haønh vi khoâng thöïc chaát cuûa ta huoáng gì nhöõng vò ñaõ ñaéc ñaïo coù thaàn thoâng maø khoâng thaáy roõ hay sao? Vaäy nay ta töï söûa ñoåi, suy nghó baèng dieäu trí, khoâng cho nieäm daâm, noä, si, noåi leân nöõa. Thaày Tyø-kheo cöù nhö theá thöïc haønh, lôøi noùi vaø vieäc laøm aên khôùp nhau, neân ñöôïc caùc trôøi ngaøy ngaøy khen ngôïi voâ löôïng. Vì vaäy, ngöôøi bieát thöïc haønh theo lôøi khuyeân cuûa baïn laønh baèng phaùp laønh thì chaéc chaén thaønh töïu ñaày ñuû. Luùc baáy giôø vò Tyø-kheo giöõ haïnh tinh taán, bieát roõ ñöôïc phaùp nhieäm maàu theá tuïc, phaùp baát tònh, phaùp an ban, phaùp Töù nieäm yù chæ, phaùp noaõn, phaùp ñaûnh, phaùp nhaãn, phaùp theá ñeä nhaát. Laàn löôït chöùng ñöôïc quaû Tu-ñaø-hoaøn, Tö-ñaø-haøm, A-na-haøm, A-la-haùn. Sau khi ñaéc ñaïo, thaày Tyø-kheo ñaùp taï caùc trôøi, mong ñöôïc khuyeán taán giuùp ñôõ ñeå taâm caøng trong nhö vöïc nöôùc trong bieác. Nay ta ñaéc ñaïo laø hoaøn toaøn nhôø vaøo naêng löïc thaàn kyø giuùp ñôõ. Bieát bao ñieàu lôïi ích, bieát bao ñieàu thaønh töïu. Thaày Tyø-kheo laïi noùi phaùp cho caùc trôøi nghe giuùp hoï taâm yù môû toû, ñöôïc maét phaùp thanh tònh, cho neân noùi: Duø noùi phaùp raát ít Khoâng buoâng lung ñöôïc khen Buoâng lung bò cheâ bai Ngöôøi Ma-kieät khoâng theá Duyeân tòch sinh coõi trôøi. Thuôû xöa, caùch nay voâ soá kieáp, coù vò Phaät ra ñôøi hieäu laø Ca-dieáp, laø Baäc Chí Chaân Ñaúng Chaùnh Giaùc. ÔÛ taïi theá gian, Ngaøi giaùo hoùa nhöõng chuùng sinh coù duyeân. Xong, beøn nhaäp Nieát-baøn voâ dö. Luùc baáy giôø, ñoái vôùi Xaù-lôïi, boán boä ñeä töû xaây thaùp baèng baûy chaát ñeå toân kính cuùng döôøng, traûi qua nhieàu ñôøi caùc thaùp bò suïp ñoå khoâng ai tu boå. Luùc ñoù, roäng khaép daân chuùng trong aáp Nghóa Hieäp coù chín vaïn hai ngaøn ngöôøi maø vua Bình-sa laø laõnh tuï cao nhaát. Vua Bình-sa baûo moïi ngöôøi raèng: –Caùc ngöôi phaûi khuyeán khích nhau cuøng laøm vieäc phöôùc ñöùc. Phaät ra ñôøi khoù gaëp, thaân ngöôøi khoù ñöôïc. Duø ñöôïc thaân ngöôøi, nhöng coù khi soáng ôû bieân ñòa ngoaøi xa, rôi vaøo nhöõng gia ñình taø kieán. Vì sao chuùng ta maõi tham ñaém caùi vui traàn theá, chi baèng giôø ñaây, chuùng ta phaùt taâm söûa chöõa laïi caùc ngoâi thaùp cuõ ñaõ suïp lôû. Moïi ngöôøi

ñeàu nghe leänh vua, lieàn cuøng nhau tu boå caùc ngoâi thaùp suïp lôû. Roài laïi cuøng nhau phaùt nguyeän: “Chuùng ta chung loøng chung söùc tu boå ngoâi chuøa naøy, thì duø chæ ñöôïc chuùt ít phöôùc ñöùc, cuõng khoûi rôi vaøo ba ñöôøng, taùm naïn, laïi ñöôïc sinh leân coõi trôøi, coõi ngöôøi, cuøng ôû chung moät nôi, chôù khoâng khaùc nhau. Laïi nghe raèng trong töông lai coù

Phaät ra ñôøi hieäu laø Thích-ca Vaên, khi Ngaøi noùi phaùp laàn ñaàu tieân thì chuùng ta laø nhöõng ngöôøi ñaàu tieân ñöôïc Ngaøi ñoä, maø vua laø ngöôøi tröôùc nhaát.” Luùc aáy, chín vaïn hai ngaøn ngöôøi naøy tuøy theo tuoåi thoï maø laàn löôït qua ñôøi, ñeàu ñöôïc sinh leân taàng trôøi Ñao-lôïi. Traûi qua nhieàu kieáp sau ñoù, ôû coõi Dieâm-phuø-lôïi, coù vò Phaät ra ñôøi hieäu laø Thích-ca Vaên, laø Baäc Chí Chaân Ñaúng Chaùnh Giaùc, ñaày ñuû möôøi hieäu, ba möôi hai töôùng toát, taùm möôi veû ñeïp, thaân maøu vaøng töû ma, vaàng aùnh saùng troøn bao quanh thaân baûy thöôùc. Ngaøi noùi phaùp baèng aâm thanh coù taùm tính chaát nhö tieáng chim Yeát-tyø. Luùc aáy chín vaïn hai ngaøn vò trôøi kia höôûng heát phöôùc trôøi, laàn löôït sinh xuoáng nöôùc Ma-kieät-ñaø.Vua Bình-sa leân taùm tuoåi ñaõ noái ngoâi vua. Roài vua trò vì baèng chaùnh phaùp, khoâng chuùt taø vaïy, uûng hoä chaùnh phaùp, ban aân laønh xuoáng khaép, khoâng saùt haïi sinh maïng. Vua coøn laäp ñaøn boá thí cöùu giuùp keû ngheøo. Nhöõng ai töø xa ñeán taïm nghæ laïi, vua cuõng ñeàu cung caáp cho hoï ñaày ñuû. Luùc aáy Boà-taùt Nho Ñoàng boû taùm muoân theå nöõ, keå caû ngoâi vua. Ban ñeâm luùc vaéng ngöôøi, Ngaøi ñaõ boû nöôùc ra ñi tìm ñaïo, töï caét toùc treân ñaàu. Roài Ngaøi boû laïi chieác aùo quyù keå caû con ngöïa traéng maø Ngaøi côõi, giao heát cho Xa-naëc ñem veà nöôùc taâu vôùi vua: “Söï soáng cheát vôùi voâ soá khoå naõo meät nhoïc buoàn lo. Ngaøy nay con ñi hoïc ñaïo mong ñöôïc chöùng quaû. Neáu nguyeän öôùc ñoù ñöôïc thaønh töïu, con seõ trôû veà ñoä vua cha”. Roài Boà-taùt laïi tieán veà phía tröôùc. Treân ñöôøng ñi, Ngaøi gaëp ngöôøi thôï saên maëc phaùp phuïc gioáng nhö Sa- moân. Boà-taùt hoûi ngöôøi thôï saên: –Phaùp phuïc anh ñang maëc goïi laø gì? Ngöôøi thôï saên ñaùp: –Noù teân laø ca-sa, maëc vaøo ñi saên, baày nai ngôõ laø ngöôøi tu haønh, neân chuùng ñeán gaàn quaây quaàn khoâng chuùt sôï haõi. Boïn chuùng toâi duøng caùch aáy ñeát baét gieát chuùng nuoâi soáng thaân maïng. Nghe vaäy, Boà-taùt caøng sinh taâm thöông xoùt, Ngaøi noùi: Phaøm ngöôøi nöông boán taâm Cöùu giuùp loaøi chuùng sinh Maëc ca-sa Nhö Lai Boû nhô laïi taïo nhô. Giôø ñaây, toâi muoán ñoåi vôùi anh chieác aùo ñeïp ñeõ maø toâi ñang maëc treân ngöôøi naøy. Gaõ thôï saên noùi: –Ngaøi laø con vua soáng trong cung saâu thaân theå meàm maïi, khoâng heà chòu khoå laïnh, toâi e raèng thaân vöông töû seõ bò beänh. Boà-taùt ñaùp: –Ñoåi aùo naøy, Ta khoâng caûm thaáy khoå vì aùo kia laø vaät töôïng tröng cho Thaùnh hieàn. Gaõ thôï saên noùi: –AÙo cuûa vöông töû coù giaù trò voâ soá, coøn ca-sa naøy khoâng theå boá thí cho ai ñöôïc. Taïi sao vöông töû laïi muoán ñoåi laáy noù? Boà-taùt ñaùp: –Khi toâi ñaõ caàn duøng thì khoâng keå sang heøn. Gaõ thôï saên noùi: –Caùi aùo naøy baån thæu hoâi haùm, thaät tình toâi khoâng daùm ñoåi noù cho vöông töû ñaâu. Boà-taùt noùi: –Thôm hay hoâi heã anh cho thì toâi seõ ñem giaët. Gaõ thôï saên lieàn côûi ca-sa ñoåi chieác aùo quyù cuûa Boà-taùt. Sau khi ñaép ca-sa, tay caàm

laù hoa sen, Boà-taùt vaøo thaønh La-duyeät khaát thöïc. Luùc aáy, trong thaønh coù maáy ngaøn muoân ngöôøi ñang nhoùm hoïp moät choã. Vöøa thaáy Boà-taùt, hoï lieàn giô tay khen ngôïi, ngöôøi thì noùi laønh thay, coù ngöôøi noùi maët trôøi maët traêng. Hoaëc coù ngöôøi chaép tay töï quy maïng, hoaëc hoûi thaêm: –Ñaây laø vò trôøi, hay laø Phaïm thieân? Hay laø Thích Ñeà-hoaøn Nhaân? Moïi ngöôøi vaây quanh khieán Ngaøi khoâng khaát thöïc ñöôïc. Sau cuøng Ngaøi caàm laù sen ra khoûi thaønh, ñi ñeán Ñoâng Sôn. Moïi ngöôøi laàn löôït ñi theo sau Ngaøi. Luùc aáy, töø treân laàu cao, vua Bình-sa chôït thaáy xa xa moïi ngöôøi ñang theo sau Boà-taùt. Vua lieàn hoûi nhöõng vò ñöùng haàu beân caïnh: –Nhöõng ngöôøi kia ñang keùo vaøo nuùi, coù chuyeän gì theá? Moät vò quan lôùn nhaän ra Boà-taùt, lieàn taâu vua: –AÁy laø moät ngöôøi doøng hoï Thích, töø boû gia ñình, xuaát gia hoïc ñaïo, ñi ñeán khaép nôi. Hay ñoù laø moät möu ñoà quoác söï, ta neân ñeán ñoù baét y gieát quaùch. Nghe vaäy, vua Bình-sa baûo vôùi vò quan: –Khanh muoán giöõ gìn doøng hoï cuûa mình thì chôù noùi lôøi aáy, doøng hoï Thích noái ngoâi vua laøm Chuyeån luaân thaùnh vöông thì boïn ta chæ laø quan phuï taù. Neáu oâng aáy xuaát gia hoïc ñaïo, thaønh töïu quaû vò Phaät thì chuùng ta nguyeän ñöôïc laøm ñeä töû haøng ñaàu cuûa oâng vaø buoåi noùi phaùp ñaàu tieân cuûa oâng, ta seõ ñöôïc hoùa ñoä tröôùc nhaát. Roài vua Bình-sa cho xe chôû nhieàu thöùc aên ngon ñi vaøo nuùi ñeå vua ñöôïc gaëp Boà-taùt. Vöøa thaáy Boà-taùt, vua lieàn böôùc ñeán laïy döôùi chaân Ngaøi, töï xöng teân hoï: –Toâi laø vua nöôùc Ma-kieät teân laø Bình-sa. Boà-taùt ñaùp: –Toâi bieát ngaøi laâu roài, caàn gì phaûi cung kính quaù nhö vaäy? Vua Bình Sa thöa: –Nay toâi xin daâng Ngaøi chuùt thöùc aên moïn, mong Ngaøi nhaän cho, ñeå noùi leân chuùt loøng quyù meán saâu xa. Boà-taùt im laëng thoï thöïc, thoï thöïc xong, vua Bình-sa töï tay daâng nöôùc saïch röûa tay. Vua ñeán tröôùc Ngaøi thöa: –Neáu Ngaøi chöùng ñaïo Voâ thöôïng thì xin ñoä cho chuùng toâi tröôùc nhaát ñeå thoaùt haún söï ñau khoå ôû theá gian. Vua Bình-sa lieàn leã döôùi chaân Ngaøi vaø taïm bieät ra veà. Coøn Boà-taùt thì leân ñöôøng ñeán choã oâng A-lan. Vöøa thaáy Boà-taùt ñeán, caùc ñeä töû cuûa ngaøi A-lan voäi vaøng vaøo thöa vôùi thaày mình: –Hieän coù moät ngöôøi tuaán tuù khaùc thöôøng saép ñeán cöûa ñaïo traøng ta, chaéc laø ñeán xin laøm hoïc troø thaày. Luùc aáy, A-lan lieàn goïi caùc ñeä töû maø noùi baøi keä ñoù.

Nguồn: Giảng Sư (giangsu.io.vn) — văn bản trích từ kho sách cổ và kinh điển.